

Soós Zoltán (1958–1998)

Mindig megrendítő, ha egy fiatal ember távozik el közülünk. Kétszeresen is megrendítő, ha ez a fiatal ember a barátunk, és társunk a csillagos ég szeretetében. Igen, elment Soós Zoli, alig negyvenévesen, elment hát ő is a hetvenes évek nagy amatőr-csillagász generációjából.

A székesfehérvári meteorészlelők maroknyi csapatához tartozott. A régi meteorosok számára bizonyára sokat mond Hajnáczy Sándor neve, aki — Soós Zoltánnal együtt — a Mizár Amatőr-csillagász Szakkörben szervezte a helyi amatőr életet, elsősorban a meteorészleléseket. A hetvenes évek közepén ők ketten voltak a leglelkesebb meteormegfigyelők — szájról-szájra jártak a velük kapcsolatos legendák a magányosan átészlelt téli éjszakákról és egyéni meteorészlelési csúcsokról, észlelőhelyük párját ritkítóan jó egéről...

Együtt kezdtük az észlelőtáborozást, az „igazi” ismerkedést a csillagos éggel a — számunkra — immár legendás Hajnáczy-féle Mizár-táborokban. Milyen sötét volt az ég azon a 76-os nagy nyári táboron ott a Vértesben! Közel s távol egyetlen zavaró fényforrás sem világított, a Tejutat borotvaélesen vágták el délen a Vértes utolsó domborai, a határmagnitúdó *valóban* elérte a $7^m,5$ -t. Éjszaka meteoroztunk, változóztunk, mély-egeztünk, nappal pedig a környéket jártuk, Csákvár, Csákerény, Gánt, Csókakő nevezetességeivel ismerkedtünk. Istenem, milyen fiatalok és milyen szegények voltunk — én valóságos grófnak számítottam 10x50-es Zeiss-binokulárommal, mint a tábor főműszerével. Igen, akkor még ilyen, *valóban* nomád észlelőtáborok voltak, ahol minden kényelmetlenségért kárpótolt az éjszakai égbolt látványa és a barátok társasága.

Később aztán egyre ritkábban találok Soós Zolival, de azért természetesen számoltartottuk egymás tevékenységét. A dolgos hétköznapok eljöttével, majd a családi gondok szaporodásával természetesen neki is egyre kevesebb lett a szabadideje, át is váltott a változóészlelésre. Egy idő után aztán ő számított közöttünk „nemesembernek”, hiszen a nyolcvanas évek közepétől egy valódi 30x80-as óriásbinokulárral változóztott! Ennek a műszernek is külön története van: legjobb barátjától, Hajnáczy Sándortól kapta, aki Líbiában, vendégmunkásként kereste meg a rávalót... Ezért aztán sokan irigyelték, mint óriásbinokulár-tulajdonost, pedig nem éppen könnyű mesterség

észlelni egy ilyen nagy műszerrel. Zoli nemcsak változóészlelőként volt aktív (összesen 2255 megfigyelése szerepel adatbankunkban), hanem az adatok feldolgozásában is közreműködött. 1986 és 1991 között az ő összeállításában jelentek meg a mira maximumok és minimumok táblázatai a Meteorban, többnyire félévenkénti bontásban.

Filozofikus alkat volt, sokat olvasott, érdekelték az új tudományos eredmények. Csak barátai tudták róla, hogy egészen egyéni hangú verseket is ír. Megrendítő volt elolvasni legutolsó versét, melyet néhány nappal halála előtt vetett papírra.

Az elmúlt esztendő utolsó napján búcsúztattuk. A székesfehérvári Béla úti temetőben százak álltak körül sírját a metsző hidegben. A szomorú szertartás után mi, csillagász barátai megegyeszer összeültünk felidézni emlékét. A délutánba nyúló beszélgetés során végül elhatároztuk, hogy idén nyáron ismét összehívjuk a régi csapatot, és tábort szervezünk a régi helyen — Zoli emlékére. Zoliéra, aki nem csak észleléseiben él tovább.

Mizser Attila

II. Országos Csillagászati Fotópályázat

A Pécs-Baranyai Ismeretterjesztő Társulat Csillagászati Szakosztálya ismét kiírja fotópályázatát amatőr és hivatásos csillagászok számára az alábbi témakörökben:

- A. A Naprendszer égitestjei
- B. A csillagos ég foton
- C. Csillagászat és környezetvédelem

Pályázati feltételek

1. A pályázat jelíges.
2. A pályázaton minden asztrofotózással foglalkozó természetes személy indulhat 1990 után készített felvételeivel. A hivatásos csillagászok munkái külön lesznek értékelve. A jelígejük mellett a „H” megjelölést kérjük tüntessék fel.
3. Beküldhető nyomtatásban még nem szerepelt egyes képek és sorozatok. Szerzőnként 6 db papírkép, legnagyobb méret 30x40 cm, legkisebb méret 18x24 cm, továbbá pályázónként 6 db 24x36 mm-es diapoizív üvegezett keretben. Sorozatok hat képig egy képnek számítanak.
4. A felvételeken csak a jelige, a kép témaköre és címe tüntethető fel.
5. A beadott képekhez kísérő jegyzéket kell mellékelni jelígevel ellátott zárt borítékban, továbbá 1–1 db 9x13 cm-es képet a hátoldalán a pályázó adataival és a felvétel(ek) készítésének technikai adataival (film, expozíciós idő, távcső típus vagy objektív, észlelés időpontja).
6. A pályaműveket visszaküldésre is alkalmas felbélyegzett csomagolásban kell postázni.
7. A pályázatok kategóriánként díjazásra kerülnek.
8. A képeket zsűri bírálja el, döntése ellen kifogás nem emelhető.
9. A legjobb munkákat kiállítjuk, ezek a képek a rendező tulajdonában maradnak.
10. A kiállított, de nem díjazott képek szerzőit oklevéllel jutalmazzuk.
11. A postai küldeményeket a legnagyobb gondossággal kezeljük, de azok sérüléséért, elvesztéséért felelősséget nem vállalunk. A ki nem állított munkákat visszaküldjük, illetve azok a rendezőtől átvehetőek.
12. A pályázat beküldési határideje 1999. március 15. A pályamunkák a Pécs Baranya Megyei Tudományos Ismeretterjesztő Társulat címére küldendő (7621 Pécs, Felsőmalom u. 10.) „Csillagászati Fotópályázat” megjelöléssel. Tájékoztatás Görbics János szervezőtől kérhető a (72) 326-070-es telefonon.